

Essentials Note

สรุปหลัก

สังคม

ม.ปลาย

ใช้ทบทวนได้กับทุกสนามสอบ ทั้งการสอบในห้องเรียนและการสอบ A-Level

สรุปสังคม ม.ปลาย ตามหลักสูตรล่าสุด ครบ กระชับ เข้าใจง่าย เพื่อให้น้อง ๆ อ่านสนุก
จำง่าย และพร้อมสอบในทุกสนาม

อาทิตย์ สุขอ่ำ (ครูพี่ฟลุ๊ค)
เจ้าของเพจฝากบอกครูสังคม

คำแนะนำจากครูพี่ฟลุค

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์สำหรับผู้อ่านทั้งในด้านการทบทวนเนื้อหา การเตรียมตัวสอบ รวมถึงสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เขียนได้มุ่งเน้นการสรุปเนื้อหาให้เข้าใจง่าย พร้อมกับแทรกรูปภาพประกอบเพื่อช่วยให้การจดจำข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ยังได้เรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการอย่างครบถ้วน และเพิ่มเนื้อหาที่น่าสนใจเพื่อเสริมสร้างความรู้รอบตัวให้แก่ผู้อ่านอีกด้วย

นับตั้งแต่หนังสือเล่มแรก “The Best Note สรุปสังคม ม.ต้น” ได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้อ่านทุกท่าน ทำให้ครูพี่ฟลุคมีกำลังใจในการรวบรวมองค์ความรู้จากประสบการณ์การเรียนและการสอนที่ผ่านมา จนนำไปสู่หนังสือเล่มที่ 2 นี้ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งผลงานที่ผู้เขียนมุ่งหวังให้เป็นคู่มือที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอฝากติดตามผลงานได้ที่เพจ “ฝากบอกครูสังคม” และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้อ่านเป็นไปอย่างราบรื่นและมีความเข้าใจในวิชานี้ได้ดียิ่งขึ้น

ครูพี่ฟลุค

ว่าที่ร้อยตรี อาทิตย์ สุขอ่ำ

"วิชาสังคมไม่ใช่วิชาที่น่าเบื่อ แต่เป็นวิชาที่เปิดประสบการณ์ให้กับผู้อ่าน ดังคำคมที่ว่า การเรียนแม้เหนื่อยยาก บอมน้ำยาก อ่ยากก็คุ้ม สุดท้ายที่รอคอยคืออนาคตอันงดงาม"

สารบัญ

บทที่ 1 ศาสนา

5

บทที่ 2 สังคมวิทยา

75

บทที่ 3 เศรษฐศาสตร์

147

บทที่ 4 ประวัติศาสตร์ไทย-สากล

215

บทที่ 5 อาเซียนศึกษา

401

บทที่ 6 ภูมิศาสตร์

422

ประวัติผู้เขียน

503

ศาสนา

บทที่ 1 ศาสนา

ศาสนา (Religion) : ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้มนุษย์หลุดพ้นจากความทุกข์

“ทุกศาสนาสอนให้ทุกคนทำดี ละเว้นความชั่ว”

ประเภทของศาสนา

เทวนิยม ศาสนาที่เชื่อเรื่องพระเจ้า	อเทวนิยม ศาสนาที่ไม่เชื่อเรื่องพระเจ้า
เอกเทวนิยม : นับถือพระเจ้าองค์เดียว คริสต์ อิสลาม ยูดาห์ ซิกข์	พุทธ เซน
พหุเทวนิยม : นับถือพระเจ้าหลายองค์ พราหมณ์-ฮินดู ชินโต	

องค์ประกอบ ของศาสนา	พราหมณ์-ฮินดู	พุทธ	คริสต์	อิสลาม
ศาสดา	ไม่มี	พระพุทธเจ้า	พระเยซู	นบีมุฮัมมัด
คัมภีร์	พระเวท	พระไตรปิฎก	ไบเบิล	อัลกุรอาน
สัญลักษณ์	 โอม	 ธรรมจักร	 ไม้กางเขน	 พระจันทร์เสี้ยว และดาว

องค์ประกอบ ของศาสนา	พราหมณ์-ฮินดู	พุทธ	คริสต์	อิสลาม
นักบวช	พราหมณ์	พระสงฆ์	บาทหลวง	ไม่มี
ศาสนสถาน	เทวาลัย เทวสถาน	วัด	โบสถ์	มัสยิด
จุดมุ่งหมาย สูงสุด	โมกษะ	นิพพาน	อาณาจักร พระเจ้า	พระอัลลอฮ์
แหล่งกำเนิด ศาสนา	อินเดีย	อินเดีย	ดินแดน ปาเลสไตน์	คาบสมุทร อาหรับ
หลักธรรม คำสอน	หลักธรรม 10 ประการ อาศรม 4	อริยสัจ 4	หลัก ตรีเอกภาพ	หลักปฏิบัติ 5 หลักศรัทธา 6

องค์ประกอบของศาสนาพุทธ

ศาสดา

ผู้ก่อตั้งศาสนา
ผู้สร้างคำสอน

คัมภีร์

หลักธรรม
คำสอน

นักบวช

สาวกผู้สืบทอด
ศาสนา

ศาสนสถาน

สถานที่
ประกอบ
พิธีกรรม
ทางศาสนา

ศาสนพิธี

การประกอบ
พิธีกรรม
ทางศาสนา

ศาสนาอื่น ๆ

ศาสนา	สัญลักษณ์	รายละเอียดสำคัญ
ยูดาย	 ดาวดาวิด (Star of David) คือ ดาว 6 แฉก	แหล่งกำเนิดศาสนา : ปาเลสไตน์ ประเภทของศาสนา : เอกเทวนิยม องค์ประกอบของศาสนา ☸ พระเจ้า : พระยาห์เวห์ ☸ ศาสดา : โมเสส ☸ คัมภีร์ : ทัลมุด โทราห์ และคัมภีร์ไบเบิลเดิม เนื้อหาสำคัญ ☸ ตามความเชื่อของชาวยิว ☸ เดิมใช้เครื่องหมายเป็น คันประทีป 7 กิ่ง - ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นรูปสามเหลี่ยมซ้อนกัน 2 รูป เป็นดาว 6 แฉก ซึ่งเป็นตราประจำชาติยิวดาวิด และเป็นเครื่องหมายในธงชาติอิสราเอล ☸ พิธีกรรมวันสะบาโต เป็นวันที่ 7 ของสัปดาห์ (วันเสาร์) เป็นวันบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นวันหยุดละเว้นการทำงาน ☸ พิธีปัสคา เพื่อระลึกถึงตอนที่ชาวยิว หลุดพ้นจากการเป็นทาสที่อียิปต์ ☸ หลักธรรม คือ กฎบัญญัติ 10 ประการ ☸ นิกายแบ่งออกเป็น 2 นิกาย - นิกายออร์ทอดอกซ์ : มีความเคร่งครัด - นิกายโปรเกรสซีฟ : ไม่เคร่งครัด

สังคมวิทยา

บทที่ 2 สังคมวิทยา

สังคมวิทยา (Sociology) : มนุษย์ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาอาศัยอยู่ด้วยกัน มีความสัมพันธ์หรือตอบโต้กันและกัน มีแบบแผนการดำเนินชีวิตร่วมกัน

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม
มนุษย์จะมีชีวิตโดยอยู่ร่วมกันเป็นสังคม
ผ่านการติดต่อ

อริสโตเติล (Aristotle)
นักปราชญ์ชาวกรีก

สังคม

ผลิตสมาชิกใหม่

อบรมสั่งสอน

ขัดเกลาสมาชิกในสังคม

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม
มนุษย์สามารถสร้างสัญลักษณ์ขึ้นมาเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน
เช่น ภาษา กริยา และการกระทำต่าง ๆ

ความสัมพันธ์ของมนุษย์ (สังคม)

ความสัมพันธ์ทางตรง การสนทนากัน การพึ่งพาอาศัย การทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยน โดยการซื้อขาย	ความสัมพันธ์ทางอ้อม การเป็นคนชาติเดียวกัน การเป็นคนจังหวัดเดียวกัน การเดินผ่านคนที่เราไม่รู้และรู้จัก
จุดเด่นของความสัมพันธ์ของมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม พึ่งพาอาศัยกันและกัน เพื่อต่อสู้กับธรรมชาติ ในการดำเนินชีวิตให้อยู่รอด	
มนุษย์รู้จักเรียนรู้ เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ และประสบการณ์ทำให้ฉลาด และมีการถ่ายทอดความรู้รุ่นสู่รุ่น	มนุษย์มีวัฒนธรรม เกิดจากการรวมกลุ่มจนนำไปสู่ การเกิดวัฒนธรรมที่มาจาก การดำเนินชีวิต
สาเหตุที่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม : รู้จักใช้ความรู้และการสร้างสัญลักษณ์ เพื่อการ ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน	

การตอบสนอง ความต้องการ ขั้นพื้นฐาน

- ๘ **ทางชีวภาพ** : อาหาร ยา รักษาโรค อากาศ
- ๘ **ทางกายภาพ** : ที่อยู่อาศัย อุปกรณ์ ความร้อน แสงสว่าง
- ๘ **ทางจิตวิทยา** : ความเข้าใจ ความเห็นใจ การปลอบใจ
การชมเชย
- ๘ **ทางสังคม** : คบค้าสมาคมกับผู้อื่น ถ่ายทอดความรู้
วัฒนธรรม

เศรษฐศาสตร์

บทที่ 3 เศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ (Economic) : ศาสตร์ที่ศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกใช้ทรัพยากร โดยมีประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

1. ทรัพยากรมีอยู่จำกัด
2. ความต้องการที่ไม่จำกัด
3. ทำให้เกิดปัญหาความขาดแคลน

บิดาของเศรษฐศาสตร์
อดัม สมิท (Adam Smith)

ผลงานสำคัญ The Wealth of Nations ใน ค.ศ. 1776

เป็นชาวสกอตแลนด์ที่รู้จักในฐานะ

บิดาแห่งเศรษฐกิจทุนนิยม

เศรษฐศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 สาขา

เศรษฐศาสตร์จุลภาค

เศรษฐกิจพื้นฐานหน่วยย่อย
ครัวเรือน หน่วยธุรกิจ ผู้ซื้อ ผู้ขาย

บิดาของเศรษฐศาสตร์จุลภาค

อัลเฟรด มาร์แชล
(Alfred Marshall)
ชาว อังกฤษ เสนอ
ทฤษฎีราคา พฤติกรรม
ผู้บริโภค - ผู้ผลิต

เศรษฐศาสตร์มหภาค

สภาพเศรษฐกิจในภาพรวม
**นโยบายเศรษฐกิจ การว่างงาน
อุปสงค์และอุปทาน**

บิดาของเศรษฐศาสตร์มหภาค

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์
(John Maynard Keynes)
ชาวอังกฤษ เสนอทฤษฎี
แนวคิดเชิงนโยบายที่ปฏิวัติ
วงการเศรษฐศาสตร์ของ
ภาครัฐในการบริหาร

ปัญหาทางเศรษฐกิจ

ปัญหาความขาดแคลน : เกิดขึ้นจากการที่ทรัพยากรเศรษฐกิจมีจำกัด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด

ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ : เกิดขึ้นจากปัญหาความขาดแคลนนำไปสู่การตัดสินใจในการเลือกจัดสรรทรัพยากรอย่างไร

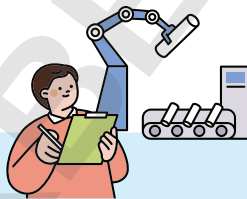
ทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ปัญหา

ผลิตอะไร (What) + ผลิตอย่างไร (How) + ผลิตเพื่อใคร (For Whom)

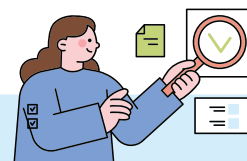
ผลิตอะไร
(What to produce)

จะผลิตอะไร
ผลิตจำนวนเท่าไร

ผลิตอย่างไร
(How to produce)

จะผลิตด้วยวิธีการใด
และใช้ปัจจัยการผลิต
อะไรบ้าง

ผลิตเพื่อใคร
(For Whom to produce)

จะจำหน่ายไปยัง
ผู้บริโภคอย่างไร

ปัญหาด้านทุนค่าเสียโอกาส : ต้นทุนที่เกิดขึ้นเมื่อเลือกทำอะไรสิ่งหนึ่งแล้วทำให้ไม่สามารถทำอีกสิ่งหนึ่งได้ (มูลค่าสูงสุดของทางเลือกที่เราไม่ได้เลือก)

ประวัติศาสตร์ ไทย-สากล

บทที่ 4 ประวัติศาสตร์ไทย - ลากล

ประวัติศาสตร์ วิชาว่าด้วยเหตุการณ์ความเป็นมาหรือเรื่องราวสำคัญ ๆ โดยอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์

บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์

บิดาวิชาประวัติศาสตร์โลก

เฮอโรโดตัส

นักประวัติศาสตร์ชาวกรีกโบราณ ผู้ประพันธ์เดอะฮิสตอรีส ผู้บันทึกสงครามกรีก - เปอร์เซียประมาณ 484 - 425 ปีก่อนคริสตกาล

บิดาวิชาประวัติศาสตร์ตะวันออก

ซือหม่า เจียน

นักประวัติศาสตร์ชาวจีนในสมัยราชวงศ์ฮั่น ผู้บันทึกพงศาวดารลือจี เรื่องราวประวัติศาสตร์ช่วงเวลาว่า 3,000 ปีของจีน

บิดาวิชาประวัติศาสตร์ไทย

กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

นักประวัติศาสตร์ชาวไทย ผู้ศึกษาประวัติศาสตร์และโบราณคดีไทย ช่วงพุทธศักราช 2405 - 2486

คักราชและการเทียบคักราช

คักราช เวลาที่ตั้งขึ้นโดยถือเหตุการณ์สำคัญเป็นจุดเริ่มต้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

คักราชที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย

พุทธคักราช (พ.ศ.)	๘ เริ่มนับ พ.ศ. 1 เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานครบ 1 ปี ๘ รัชกาลที่ 6 ทรงประกาศใช้ พุทธคักราช (พ.ศ.) เป็นคักราชประจำชาติ แทน รัตนโกสินทรศก (ร.ศ.)
มหาคักราช (ม.ศ.)	๘ ผู้ตั้ง : พระเจ้ากนิษกะ กษัตริย์อินเดีย ๘ เริ่มนับมหาคักราชตรงกับ พ.ศ. 621 ๘ ใช้ในสมัยสุโขทัย ได้รับอิทธิพลมาจากขอม
จุลคักราช (จ.ศ.)	๘ ผู้ตั้ง : พระเจ้าบุพพะโลระหัน กษัตริย์พม่า ๘ เริ่มนับจุลคักราชตรงกับ พ.ศ. 1181 ๘ ใช้ในสมัยอยุธยาจนถึงรัชกาลที่ 5 ได้รับอิทธิพลมาจากพม่า
รัตนโกสินทรศก (ร.ศ.)	๘ ผู้ตั้ง : พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2432 ๘ นับปีที่รัชกาลที่ 1 สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ตรงกับ พ.ศ. 2325 ๘ รัตนโกสินทรศกจึงน้อยกว่าพุทธคักราช 2,324 ปี

อาเซียนศึกษา

บทที่ 5 อาเซียนศึกษา

อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN)

๘ จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและร่วมมือในเรื่องสันติภาพ ความมั่นคง เศรษฐกิจ องค์กรความรู้ และสังคมวัฒนธรรม

๘ ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)

๘ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยมีประเทศสมาชิก 5 ประเทศ ประกอบด้วย

กลุ่มประเทศประชาธิปไตย

“อาเซียน” ลู่อการเป็นประชาคมอาเซียน ใน พ.ศ. 2558

ภูมิศาสตร์

บทที่ 6 ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์ เป็นสาขาทางวิทยาศาสตร์ที่มุ่งเน้นถึงการศึกษาเกี่ยวกับพื้นดิน ภูมิประเทศ ประชากร และปรากฏการณ์บนโลก

บุคคลสำคัญทางภูมิศาสตร์

คลอดิอุส ปโตเลมี

นักปราชญ์ นักดาราศาสตร์ และนักภูมิศาสตร์ชาวกรีก
ผู้ทำแผนที่ในสมัยโบราณโดยทำเส้นโครงร่างแผนที่
ระบุละติจูดและลองจิจูดที่ใกล้เคียงกับปัจจุบัน

เอราโตสเทเนส

บิดาแห่งภูมิศาสตร์ ผู้เชื่อว่าโลกเป็นทรงกลม
และสามารถคำนวณความยาวรอบโลกได้

พระวิภาคภูวดล (เจมส์ ฟิตซ์รอย แมคคาร์ที)

นักสำรวจและนักทำแผนที่ ชาวไอริช มีบทบาทสำคัญใน
การกำหนดเขตแดนของประเทศไทย สมัยรัชกาลที่ 5

วิชาภูมิศาสตร์

เครื่องมือทาง
ภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์
กายภาพ

การจัดการ
สิ่งแวดล้อม